

Aprenent de Bilbao

Dm, 13/10/2015 per Eloi Aran Sala

[Betel. Arquitectura, Art i Religió](#)

"El arquitecto tiene una responsabilidad que él mismo desconoce porque con sus obras condiciona nuestra manera de relacionarnos y convivir"

"La mediación con el tiempo y el espacio no es meramente natural, sino que está íntimamente relacionada con el sentido. "

"No entramos a un templo para escuchar misa, sino para entrar en el cielo"

"La liturgia viola el mundo y lo traspasa"

"Los arquitectos que no trabajan las proporciones hacen arquitectura fallida, y un templo mal hecho hay que cerrarlo cuanto antes. "

(EA) Aquestes són algunes de les frases, preses al vol, de la xerrada magistral que va impartir **Gaspar Martínez Larrinoa**, del bisbat de Bilbao, titulada "**Liturgia cósmica,**

El espacio sagrado ayer y hoy", que va tenir lloc dins de la tercera sessió del seminari sobre patrimoni sacre de la Fundació Joan Maragall. La impressió general dels assistents va ser gratament positiva i no era per menys, perquè Gaspar Martínez va fer una exposició nuclear del sentit de l'arquitectura religiosa que va anar desgranant i concretant fins fer una lectura comparada i força exhaustiva de dos temples parroquials del seu bisbat: [San Vicente Mártir de Abando](#) (s. XVI i XVII) i el nou conjunt parroquial de [Santa María Josefa, a Miribilla](#) (2008). No vam arribar a fer un "Learning from Las Vegas" (Robert Venturi) però sí podem afirmar que tenim molt per aprendre del bisbat de Bilbao.

Donat el meu interès per l'arquitectura religiosa contemporània compartiré només algunes dades breus de l'església de Miribilla. D'entrada cal notar que el projecte va ser fruit d'un concurs restringit del bisbat de Bilbao, un fet malauradament escàs a casa nostra. Cal prendre nota de la manera de procedir, ja que als despatxos als quals es va convidar a participar en el disseny dels dos nous centres parroquials rebien ja una dotació econòmica només pel fet de participar-hi que, si més no, cobria les despeses de la feina feta. A més a més, els projectes van ser posteriorment exposats, fet que és ja tot un reconeixement a la tasca dels arquitectes. El concurs es va dur a terme el 2004, el va guanyar el despatx "[IMB arquitectos](#)", sent una obra seleccionada per la XI Biennial de Venècia d'Arquitectura Internacional (2008).

La planimetria general del centre parroquial té una forma aproximadament romboïdal que s'adapta a la forma urbana sense cap paret mitgera salvant una topografia molt accidentada en el seu extrem oest. Jugant amb el tema de la orientació pròpia dels temples cristians, és en aquest sortint angular on es disposa el nou campanar que actua com a fita visual lumínica a mode de far suspès, mentre que la resta de la volumetria resta baixa a excepció del lluernari del baptisteri.

L'accés ve significat per un espai allargassat i porticat que comunica totes les activitats del centre, des dels despatxos o la capella del santíssim a un extrem, el baptisteri com espai previ d'accés a la nau principal o bé les sales en el seu extrem

oposat. La il·luminació de la nau principal queda assenyalada per un gran i modern vitrall corregut en alçada on s'ha tractat el color a partir dels diferents temps litúrgics. La visió de la nau finalitza amb un retaule que incorpora el daurat típic dels retaules barrocs en una composició abstracta. Aquest gran vitrall en alçada de la nau és el que posteriorment enllaça en vertical amb el campanar. A la façana oposada es practiquen unes fines obertures lineals en horitzontal i vertical que, retroil·luminades, formen la creu, símbol que denota el caràcter sacre de l'edifici de cara al barri.

NOTA: Per cert, ja podem avançar que trobareu aquesta ponència, condensada pels coordinadors del seminari i revisada pel seu autor, al primer número de 2016 de la revista **Qüestions de Vida Cristiana**, que anirà dedicat íntegrament a l'arquitectura religiosa contemporània i comptarà amb articles de **Bert Daelemans, Andrea Longhi, Eduardo Delgado Orusco o Esteban Fernández Cobián**, entre d'altres.